

УДК 069(1-4):94(477)+655.4:082] «1978–2018»

Купрієнко Сергій Анатолійович
кандидат історичних наук,
учений секретар,
Національний музей історії України
(Київ, Україна)
kuprienko@nmiu.com.ua

Serhiy A. Kupriyenko
Candidate of Historical Sciences (PhD),
academic secretary,
The National Museum of Ukrainian History
(Kyiv, Ukraine)

**ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ:
МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ЗА 1978–2018 РОКИ ЯК ДЖЕРЕЛО ВИВЧЕННЯ МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ**

**PUBLISHING ACTIVITY OF THE NATIONAL MUSEUM OF UKRAINIAN HISTORY: METHODOLOGICAL
GUIDELINES (1978–2018) AS A SOURCE FOR THE STUDIES OF MUSEUM WORK IN UKRAINE**

Анотація

Для дослідження було виокремлено методичні розробки: методичні рекомендації, інформаційно-методичні матеріали, методичні довідники й посібники тощо – саме ці матеріали повною мірою відображають методичний доробок співробітників НМІУ, а тому можуть правити за джерело для вивчення музейної справи в Україні.

Метою дослідження є аналіз видавничої діяльності НМІУ – методичних розробок за 1970-ті рр. – 2018 р. Показано основні тематичні напрямки розробок. Визначено типові проблеми. Наведено рекомендації для музейних працівників науково-методичних відділів.

Ключові слова: Видавнича діяльність, НМІУ, база даних, методичні рекомендації, розробки, історія України, музеєзнавство, музейна справа.

Summary

For the following study the methodological guidelines were distinguished, like methodological recommendations, informational and methodological materials, methodological guidelines and manuals etc. These materials fully reflect the methodological work of the NMUH staff and therefore can serve as a source for studying Ukrainian museum work.

The aim of the research is to analyze the publishing activity of the NMHU methodological guidelines from 1970s to 2018. Main thematic directions are depicted. Typical problems are identified. The recommendations for museum workers are given.

Key words: publishing activity, the NMHU, database, guidelines, the history of Ukraine, museology, museum work.

Після опрацювання матеріалів із бібліотеки Національного музею історії України було з'ясовано, що видавнича діяльність музею мала кілька напрямів та проектів: публікації збірників наукових статей і повідомлень НМІУ; матеріалів наукових конференцій Музею історичних коштовностей України; методичних розробок; каталогів, фотоальбомів, путівників, монографій тощо. Для нашого дослідження було виокремлено методичні розробки (методичні рекомендації, інформаційно-методичні матеріали, методичні довідники і посібники тощо)¹. Саме ці матеріали цілковито відображають методичний доробок співробітників НМІУ, а тому можуть правити за джерело для вивчення музейної справи в Україні.

Метою дослідження є аналіз видавничої діяльності НМІУ – методичних розробок за 1970-ті рр. – 2018 р. Показано основні тематичні напрямки розробок, визначено типові проблеми, наведено рекомендації для музейних працівників науково-методичних відділів.

Об'єктом дослідження стала видавнича діяльність музею. Предметом дослідження – методичні розробки НМІУ за 1978–2018 рр.

Вперше ми провели цілісний аналіз видавничої діяльності НМІУ для окремих видавничих проектів (збірники наукових статей та матеріалів конференції НМІУ)², тож, відповідно, застосували ті самі методи систематизації і до методичних розробок, завдяки чому вдалося зібрати необхідну статистичну та кількісну інформацію для наших розвідок. Також використано нашу гіпотезу “Проблема–Тема–Локація–Час”³.

1 Див. пункти 2–20, 25–60 у списку джерел та літератури.

2 *Купрієнко С.* Видавнича діяльність Національного музею історії України: збірники статей і матеріалів наукових конференцій за 1958–2016 рр. як джерело вивчення музейної справи в Україні // Науковий вісник Національного музею історії України. – Вип. 3. – 2018. – С. 551–569 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://visnyk.nmiu.com.ua/index.php/nv/article/view/259> (дата звернення: 25.12.2018). – Назва з екрана.

3 *Купрієнко С. А.* Видавнича діяльність Національного музею історії України (збірники статей та матеріалів наукових конференцій МІКУ за 1993–2015 рр.) в світлі гіпотези “Проблема–Тема–Локація–Час” // Дні науки історичного факультету 2017 (до 200-річчя з дня народження М. І. Костомарова): матеріали Х Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених / Кол. авторів. – Київ, 2017. – С. 21–27.

Визначено загальні параметри видавничої діяльності НМІУ у сфері методичних розробок, до яких належать такі суто видавничі складові: 1) рік публікації, 2) кількість сторінок, 3) наклад (див. табл. 1). Оскільки інформація про кількість обліково-видавничих аркушів та умовно-видавничих аркушів у випускних даних здебільшого відсутня, ми в таблиці її не наводимо. Наклад також відомий не для всіх публікацій, що не дає змоги визначити реальні кількості виданих примірників. Однак типовий наклад становив зазвичай від 100 до 300 примірників, а в середньому – 268 примірників.

Кількість сторінок завжди варіюється залежно від різновиду видання та його мети. І це, так би мовити, єдиний параметр, безперервність якого можна простежити (рис. 1). Загальна кількість сторінок усіх методичних розробок – 2 204 сторінки:

- в середньому – 40 сторінок на методичку;
- медіана – 28 сторінок (середнє значення, що відокремлює більшу частину і меншу частину вибірки);
- мінімальна – 5 сторінок;
- максимальна – 236 сторінок.

Розподіл кількості видань за кількістю сторінок:

- 29 – від 5 до 28 сторінок;
- 14 – від 28 до 51 сторінки;
- 5 – від 51 до 74 сторінок;
- 2 – від 74 до 98 сторінок;
- 3 – від 97 до 121 сторінки;
- 1 – від 121 до 144 сторінок;
- 1 – 236 сторінок.

Отже, можна зробити висновок, що оптимальною кількістю є від 5 до 30–40 сторінок, оскільки менша кількість матеріалу простіше сприймається читачем (табл. 1).

За різновидами методичні розробки НМІУ поділяємо на:

- інформаційно-методичні огляди – 2;
- інформаційно-методичні матеріали – 3;
- науково-методичні посібники – 3;
- науково-методичні розробки – 12;
- науково-методичні рекомендації – 35.

Відповідно, саме методичні рекомендації (порадник) як різновид є найпопулярнішим способом подання та викладу порад у музейній галузі.

Водночас ми зробили перелік усіх основних тем методичних розробок (конкретні теми – табл. 2 та абстрактні теми – табл. 3).

Аналіз методичних розробок НМІУ засвідчив, що автори приділяли увагу доволі великій кількості конкретних тем. Ми визначили 73 такі основні теми. Оскільки всі їх навести в нашій статті немає можливості, ми обмежилися вибіркою лише перших 23 конкретних тем (табл. 2), що згадуються в методичних розробках і завдяки яким зрозуміло, що основна увага науковців і методистів була зосереджена на проблемах історії України, експозиційної діяльності, збереження музейних предметів, фондової роботи, виставкової діяльності та обліку. Така зосередженість на цих темах обумовлювалася, з одного боку, потребами музею та музейної галузі, з другого – наявністю фахівців у музеях та їх напрацьованим досвідом, а також сформованими музейними колекціями НМІУ.

Оскільки конкретних тем методичних розробок НМІУ виявилось багато, деякі з них за спільними родовими ознаками ми об'єднали у абстрактні групи (табл. 3). Завдяки цьому можемо простежити, на вивчення чого була спрямована увага та зусилля науковців і музейників. Таких абстрактних груп виявилось небагато, із них шість майже повністю описують усі науково-методичні пошуки: 1) дії людини (24%); 2) спосіб виготовлення або предмет, виготовлений людиною (18%); 3) сфера досліджень (16%); 4) сфера діяльності людей (14%); 5) матеріал (12%); 6) спосіб діяльності людей (12%). Тож ми отримали можливість емпірично визначити сферу науково-методичної діяльності історичного музею: пошук правильних дій людини щодо чогось у музеї; визначення способу виготовлення та / чи як поводитися в музеї з різними предметами, виготовленими людиною; що або як досліджувати в музеї; висвітлення окремих сфер діяльності людей щодо музейної роботи; як використовувати той чи той матеріал у музеї; як саме можна діяти людям в музеях.

Одним із прикладних результатів нашого дослідження стала розробка двох онлайн баз даних: методичних розробок НМІУ (27 розробок за 2016–2018 рр.)⁴ та “Музейного радника” (66 публікацій за 1927–2018 рр.)⁵. Обидві бази даних розроблені та створені нами для користування як співробітників НМІУ, так і для широкого загалу. Це, своєю чергою, має сприяти значному поширенню серед музейної та наукової спільноти опублікованих раніше видань НМІУ, які виходили зазвичай невеликим накладом. Також ми додали бібліографічні дані всіх публікацій до наукометричної бази Google Scholar⁶, що також має сприяти швидкому поширенню наукового доробку музею серед наукової спільноти.

Одним із майбутніх прикладних результатів нашого дослідження має стати розробка методичних рекомендацій для

4 Купрієнко С. А. База даних “Методичні розробки НМІУ” за 2016–2018 рр. / [Електронний ресурс]: Airtable. – Режим доступу: <https://airtable.com/shrXZcCEDсурхKVBGh> (дата звернення: 25.12.2018). – Назва з екрана.

5 Купрієнко С. А. База даних методичних розробок “Музейний радник” / [Електронний ресурс]: Airtable. – Режим доступу: <https://airtable.com/shr3xbIVFcXxmR9XT> (дата звернення: 25.12.2018). – Назва з екрана.

6 Академія: Національний музей історії України / [Електронний ресурс]: Google Академія. – Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=qApg4SgAAAAJ> (дата звернення: 25.12.2018). – Назва з екрана.

науковців-істориків та музейних працівників щодо написання poradників. Тобто “методичні рекомендації з написання методичних рекомендацій” у музеях, інакше кажучи, “порадник про написання porad”. Це пов’язано із тим, що музейні працівники, зокрема методисти та науковці, часто припускаються типових помилок, коли готують методичні розробки, оскільки вдаються до численних, так би мовити, “синіх слонів”, яких слід уникати:

- зарозуміла наукова мова;
- суцільно абстрактна мова;
- т.зв. “безПорадство” (відсутність реальних porad);
- чужий досвід (а не використання свого власного);
- графоманство;
- описовість (а не поради);
- неактуальність;
- страх;

Підсумовуючи, можемо сказати, що видавничу діяльність НМІУ (методичні розробки) можна вважати джерелом вивчення музейної справи в Україні, адже їх аналіз:

- виявив головні напрями авторських методологічних розробок за тривалий період – 1978–2018 рр.;
- дав змогу визначити тематику науково-методичних пошуків;
- дозволив показати, на що саме варто звернути увагу музейним працівникам, готуючи методичні poradники, а чого слід уникати.

Варто наголосити, що наше дослідження може стати у пригоді при вивченні великих об’ємів даних подібного характеру та правити за приклад для аналізу видавничих проєктів інших наукових установ. Загалом маємо зазначити, що тема видавничої діяльності НМІУ потребує подальшого вивчення, зважаючи на великий обсяг матеріалу й широкий спектр видавничої продукції, опублікованої за тривалий час існування музею.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Академія: Національний музей історії України / [Електронний ресурс]: Google Академія. – Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=qArp4SgAAAAAJ> (дата звернення: 25.12.2018). – Назва з екрана.
2. *Агатій А. А.* Цикл методичних розробок майстер-класів для дітей молодшого та середнього шкільного віку / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2016. – 28 с.
3. *Анікушина О., Коряченко В., Ведибіда Б., Явтушенко І.* Сучасна музейна вітрина. Від проєкту до готового виробу / НМІУ. – Київ, 2015. – 12 с.
4. *Артох О. С.* Методичні рекомендації щодо написання та поширення прес-анонсів та прес-релізів / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2016. – 18 с.
5. *Бернадський Б. В.* Інформаційно-методичні матеріали “Регіональні особливості експонування історії України періоду Першої світової війни” / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2017. – 33 с.
6. *Бернадський Б. В.* Музейна експозиція “Історія України періоду Першої світової війни” (методична розробка) / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2016. – 40 с.
7. *Бойко-Гагарін А. С.* Музейний маркетинг: науково-методичне видання / НМІУ. – Київ: НАККІМ, 2016. – 68 с.
8. *Ведибіда Б. О.* Інформаційно-методичний огляд “Висвітлення історії політичних репресій і радянського тоталітаризму в експозиціях музеїв Західної України” / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2017. – 80 с.
9. *Ведибіда Б. О.* Інформаційно-методичний огляд щодо експозиційно-виставкового висвітлення політичних репресій та радянського тоталітаризму у Західному регіоні України (на прикладі музейних установ Львівської області) / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2017. – 104 с.
10. *Денисюк Ж. З.* Методичні рекомендації щодо проведення експертизи оціночної вартості музейних предметів / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2018. – 17 с.
11. *Зайченко О. К.* Організація підбору працівників з метою ефективного використання музейних збірок: методичний посібник / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ: Логос, 2016. – 110 с.
12. Збірник науково-методичних матеріалів “Українська музейна енциклопедія” / Керівник автор. колективу С. М. Чайковський; Міністерство культури і туризму, НМІУ. – Київ, 2006. – 138 с.
13. Інформаційно-методичні матеріали “З досвіду музеєфікації пам’ятників і пам’ятних знаків доби тоталітаризму” / Розроб. Б. О. Ведибіда, В. Б. Павлов; Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2016. – 46 с.
14. *Іцук О. С., Онишко Л. В.* Методичні рекомендації щодо висвітлення періоду політичних репресій і Великого терору 1937–1938 рр. як прояву радянського тоталітаризму в музейних експозиціях України / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2018. – 44 с.
15. *Ковальчук А. О.* Методичні рекомендації “Збереження музейних предметів в умовах надзвичайних ситуацій” / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2017. – 109 с.
16. *Ковальчук А. О.* Основні вимоги до пакування і транспортування творів темперного живопису (ікон) з метою їх фізичного збереження: методичні рекомендації / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2017. – 16 с.
17. *Ковальчук А. О.* Пакування та транспортування музейних предметів із кераміки та скла: методичні рекомендації / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2017. – 12 с.
18. *Ковальчук А. О.* Створення музею в навчальному закладі, який перебуває у сфері управління Міністерства культури України: методичні рекомендації / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2018. – 20 с.

19. Ковальчук А. О. Юридичний супровід передавання предметів музейного значення до музеїв: методичні рекомендації / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2017. – 20 с.
20. Козловська В. В. Дії музеїв щодо захисту колекцій при загрозі збройного конфлікту та терористичного нападу: методичні рекомендації / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2017. – 24 с.
21. Купрієнко С. А. База даних “Методичні розробки НМІУ” за 2016–2018 рр. / [Електронний ресурс]: Airtable. – Режим доступу: <https://airtable.com/shrXZcCEDсурхKBGh> (дата звернення: 25.12.2018). – Назва з екрана.
22. Купрієнко С. А. База даних методичних розробок “Музейний радник” / [Електронний ресурс]: Airtable. – Режим доступу: <https://airtable.com/shr3xbIVFcXxmR9XT> (дата звернення: 25.12.2018). – Назва з екрана.
23. Купрієнко С. А. Видавнича діяльність Національного музею історії України (збірники статей та матеріали наукових конференцій МКУ за 1993–2015 рр.) в світлі гіпотези “Проблема–Тема–Локація–Час” // Дні науки історичного факультету 2017 (до 200-річчя з дня народження М. І. Костомарова): матеріали X Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених / Кол. авторів. – Київ, 2017. – С. 21–27.
24. Купрієнко С. Видавнича діяльність Національного музею історії України: збірники статей і матеріалів наукових конференцій за 1958–2016 рр. як джерело вивчення музейної справи в Україні // Науковий вісник Національного музею історії України. – Вип. 3. – 2018. – С. 551–569 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://visnyk.nmiu.com.ua/index.php/nv/article/view/259> (дата звернення: 25.12.2018). – Назва з екрана.
25. Куцаєва Т. О. Методичні рекомендації щодо проведення типової оглядової екскурсії в НМІУ: FAQ – запитання, що часто виникають, типові ситуації та завдання для самоконтролю / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2017. – 28 с.
26. Куцаєва Т. О. Методичні рекомендації щодо проведення типової оглядової екскурсії: FAQ – запитання, що часто виникають, типові ситуації та завдання для самоконтролю / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2017. – 24 с.
27. Кучерук О. С., Бернадський Б. В., Якубець О. В. Календар ювілейних дат Української революції 1917–1921 років на 2017 рік: методичні рекомендації / Ред. і упоряд. О. К. Зайченко; Міністерство культури України, НМІУ. – Київ: Логос, 2017. – 30 с.
28. Кучерук О. С., Якубець О. В., Онишко Л. В., Гуменюк А. О., Рафальська Г. В., Поніталяк А. В. Календар ювілейних дат Української революції 1917–1921 років на 2018 рік: методичні рекомендації / Упоряд. С. А. Купрієнко / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2018. – 38 с.
29. Марченкс Г. Д. Изучение и инвентарное описание старопечатных зданий: методические рекомендации / Министерство культуры УССР; Государственный исторический музей УССР; Киево-Печерский государственный историко-культурный заповедник. – Киев, 1989. – 56 с.
30. Матеріали к анализу состояния и предложения к разработке научной концепции развития музейной сети Украинской ССР / Сост. И. Я. Ивахно; Украинское общество охраны памятников истории и культуры. – Киев, 1990. – 47 с.
31. Методика музейних історико-краєзнавчих досліджень / Склав А. Д. Шифман; Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 1994. – 18 с.
32. Методические рекомендации “Основные этапы подготовки экскурсии” / Подгот. В. И. Чумаченко; Министерство культуры УССР; Государственный исторический музей УССР. – Киев, 1983. – 12 с.
33. Методические рекомендации по определению, научному описанию и хранению музейных тканей XVII–XVIII вв. / Подгот. Л. Н. Бурлак, Т. Н. Оксеенко; Министерство культуры УССР, Государственный исторический музей УССР, Киево-Печерский государственный историко-культурный заповедник. – Киев, 1986. – 37 с.
34. Методические рекомендации по учету и хранению драгоценных металлов и драгоценных камней в музейных коллекциях / Подгот. А. Ф. Вялец, Е. И. Кишнева; Министерство культуры УССР, Государственный исторический музей УССР. – Киев, 1985. – 30 с.
35. Методические рекомендации по учету памятников культуры в книге учета / Министерство культуры УССР, Государственный исторический музей УССР. – Киев, 1980. – 14 с.
36. Методические рекомендации “Составные части современной книги и ее инвентарное описание” / Министерство культуры УССР, Государственный исторический музей УССР, Государственный музей книги и книгопечатания УССР. – Киев, 1989. – 24 с.
37. Методические рекомендации “Формы и методы массовой научно-просветительной работы в зоопарках” / Подготов. Т. Б. Романова; Министерство культуры УССР, Государственный исторический музей УССР. – Киев, 1988. – 16 с.
38. Методичні рекомендації щодо висвітлення періоду радянського тоталітаризму в експозиційно-виставковій діяльності історичних і краєзнавчих музеїв (з досвіду роботи музеїв тоталітаризму і політичних репресій м. Києва) / Розроб. Б. О. Ведібіда; Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2016. – 78 с.
39. Методичні рекомендації по збереженню та опису пам’яток писемності XVII–XVIII ст. в історичних та краєзнавчих музеях / Підготув. Г. В. Болотова; Міністерство культури УРСР, Державний історичний музей УРСР. – Київ, 1983. – 16 с.
40. Методичні рекомендації по підготовці музеїв УРСР до 325-річчя Воз’єднання України з Росією / Міністерство культури УРСР, Державний історичний музей УРСР. – Київ, 1978. – 10 с.
41. Методичні рекомендації про підготовку музеїв до 1500-річчя Києва / Міністерство культури УРСР, Державний історичний музей УРСР. – Київ, 1980. – 18 с.
42. Мишнева В. И. Методические рекомендации по изучению и описанию музейных тканей с золотым шитьем. На материалах коллекции золотного шитья Киево-Печерского государственного историко-культурного заповедника / Министерство культуры УССР, Государственный исторический музей УССР, Киево-Печерский государственный историко-культурный заповедник. – Киев, 1990. – 34 с.

43. *Музиченко Я. С.* Мандрівки крізь віки: цикл методичних розробок програм для дітей 5–7 років та 8–11 років / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2018. – 236 с.
44. Наукова концепція експозицій історичних та краєзнавчих музеїв (метод. рекомендації) / Склав А. Д. Шифман; Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 1993. – 16 с.
45. Наукова концепція розвитку музейної справи в регіоні (методичні рекомендації) / Упоряд. Л. Д. Федорова; Міністерство культури УРСР, Державний історичний музей УРСР. – Київ, 1985. – 20 с.
46. Нове в експозиційній роботі по тематиці історії Радянського періоду (інформаційно-методичний лист) / Склали Б. О. Ведибіда, А. Д. Шифман; Міністерство культури України, НМІУ, Інститут підвищення кваліфікації працівників культури. – Київ, 1995. – 26 с.
47. *Новикова Г. М.* Хранение, дезинфекция и защита музейной керамики (методические рекомендации) / Министерство культуры УССР, Государственный исторический музей УССР, Государственная научно-исследовательская реставрационная мастерская УССР. – Киев, 1989. – 23 с.
48. Отражение актуальных проблем НТР в экспозициях исторических и краеведческих музеїв (методические рекомендации) / Сост. С. Я. Ивахно; Министерство культуры УССР, Государственный исторический музей УССР. – Киев, 1989. – 31 с.
49. *Пономаренко В. К.* Параметри оцифрування текстових документів (метод. рекомендації) / НМІУ. – Київ, 2015. – 5 с.
50. Ручна вогнепальна зброя в музейній колекції: облік, збереження та науковий опис (методичні рекомендації) / Підготув. Г. В. Болотова, Б. В. Мельник; Міністерство культури УРСР, Державний історичний музей УРСР, Львівський історичний музей. – Київ, 1984. – 30 с.
51. *Серих С.* Звірення наявності музейних предметів з фондово-обліковою документацією: методичні рекомендації / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2018. – 39 с.
52. *Серих С. В.* Методичні рекомендації “Критерії та процедура (послідовність) дій головного зберігача фондів при прийнятті рішень про виведення музейних предметів з основного фонду” / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2016. – 7 с.
53. *Серих С. В.* Методичні рекомендації “Передача фондової групи при зміні матеріально-відповідальної особи” / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2016. – 14 с.
54. Создание стационарных и передвижных выставок в государственных музеях (методические рекомендации) / Подготов. Г. В. Шавшин, А. В. Пригора; Министерство культуры УССР, Государственный исторический музей УССР, Музей героической обороны и освобождения Севастополя. – Киев, 1989. – 16 с.
55. *Стадниченко И. В., Яценко А. С.* Хранение и консервация редких старопечатных рукописных книг и документов (обзор методик) / Министерство культуры УССР, Государственный исторический музей УССР, Государственная научно-исследовательская реставрационная мастерская УССР. – Киев, 1988. – 64 с.
56. *Удовиченко І. В.* Музейна педагогіка: теорія і практика. Науково-методичний посібник / Міністерство культури України, НМІУ, МКУ. – Київ: Логос, 2017. – 72 с.
57. Українська наддніпрянська кераміка XIV–XVIII ст. (методичні рекомендації) / Підготув. Ю. А. Омельченко, І. Б. Тесленко, Л. В. Чміль; Міністерство культури України, НМІУ, Київський державний університет ім. Т. Шевченка. – Київ, 1994. – 50 с.
58. *Утвенко В. В.* Висвітлення періоду Гетьманщини (друга половина XVII – XVIII ст.) в історичних і краєзнавчих музеях м. Києва та Лівобережної України: інформаційно-метод. Огляд / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 2018. – 55 с.
59. Учет и хранение государственных наград СССР в государственных музеях (методические рекомендации) / Подготов. Г. Я. Александрова; Министерство культуры УССР, Государственный исторический музей УССР. – Киев, 1987. – 25 с.
60. *Щербак М. М.* Рекомендації щодо боротьби зі шкідниками музейних експонатів із вовни, хутра та шкіри / Міністерство культури України, НМІУ. – Київ, 1993. – 6 с.

REFERENCES

1. Akademia: Natsionalni muzei istorii Ukrainy / [Elektronni resurs]: Google Akademia. – Rezhym dostupu: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=qApg4SgAAAAJ> (data zvernennia: 25.12.2018). – Nazva z ekrana.
2. *Ahatii A. A.* Tsykl metodychnykh rozrobok maister-klasiv dlia ditei molodshoho ta serednioho shkilnoho viku / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2016. – 28 s.
3. *Anikushyna O., Koriachenko V., Vedybida B., Yavtushenko I.* Suchasna muzeina vitryna. Vid proektu do hotovoho vyrobu / NMIU. – Kyiv, 2015. – 12 s.
4. *Artiukh O. S.* Metodychni rekomendatsii shchodo napysannia ta oshyrennia pres-anonsiv ta pres-reliziv / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2016. – 18 s.
5. *Bernadskyi B. V.* Informatsiino-metodychni materialy “Rehionalni osoblyvosti eksponuvannia istorii Ukrainy periodu Pershoi svitovoi viiny” / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2017. – 33 s.
6. *Bernadskyi B. V.* Muzeina ekspozytsiia “Istoriia Ukrainy periodu Pershoi svitovoi viiny” (metodychna rozrobka) / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2016. – 40 s.
7. *Boiko-Haharin A. S.* Muzeyni marketynh: naukovo-metodychne vydannia / NMIU. – Kyiv: NAKKIM, 2016. – 68 s.
8. *Vedybida B. O.* Informatsiino-metodychni ohliad “Vysvitlennia istorii politychnykh represii i radianskoho totalitaryzmu

v ekspozytsiiakh muzeiv Zakhidnoi Ukrainy” / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2017. – 80 s.

9. *Vedybida B. O.* Informatsiino-metodychnyi ohliad shchodo ekspozytsiino-vystavkovoho vysvitlennia politychnykh represii ta radianskoho totalitaryzmu u Zakhidnomu rehioni Ukrainy (na prykladi muzeinykh ustanov Lvivskoi oblasti) / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2017. – 104 s.

10. *Denysiu Zh. Z.* Metodychni rekomendatsii shchodo provedennia ekspertyzy otsinochnoi vartosti muzeinykh predmetiv / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2018. – 17 s.

11. *Zaichenko O. K.* Orhanizatsiia pidboru pratsivnykiv z metoiu efektyvnoho vykorystannia muzeinykh zbirk: metod. posib. / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv Lohos, 2016. – 110 s.

12. Zbirnyk naukovykh-metodychnykh materialiv “Ukrainska muzeina entsyklopediia” / Kerivnyk avtor. kolektyvu S. M. Chaykovskiy; Ministerstvo kultury i turyzmu Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2006. – 138 s.

13. Informatsiino-metodychni materialy “Z dosvidu muzeifikatsii pamiatnykiv i pamiatnykh znakov doby totalitaryzmu” / Rozrob. B. O. Vedybida, V. B. Pavlov; Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2016. – 46 s.

14. *Ishchuk O. S., Onyshko L. V.* Metodychni rekomendatsii shchodo vysvitlennia periodu politychnykh represii I Velykoho teroru 1937–1938 rr. yak proiavu radianskoho totalitaryzmu v muzeinykh ekspozytsiakh Ukrainy / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2018. – 44 s.

15. *Kovalchuk A. O.* Metodychni rekomendatsii “Zberezhennia muzeinykh predmetiv v umovakh nadzvychainykh sytuatsii” / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2017. – 109 s.

16. *Kovalchuk A. O.* Osnovni vymohy do pakuvannia i transportuvannia tvoriv tempernoho zhyvopysu (ikon) z metoiu yikh fizychnoho zberezhennia: metodychni rekomendatsii / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2017. – 16 s.

17. *Kovalchuk A. O.* Pakuvannia ta transportuvannia muzeinykh predmetiv iz keramiky ta skla: metodychni rekomendatsii / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2017. – 12 s.

18. *Kovalchuk A. O.* Stvorennia muzeiu v navchalnomu zakladi, yakyi perebuvaie u sferi upravlinnia Ministerstva kultury Ukrainy: metodychni rekomendatsii / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2018. – 20 s.

19. *Kovalchuk A. O.* Yurydychni suprovid peredavannia predmetiv muzeinoho znachennia do muzeiv: metodychni rekomendatsii / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2017. – 20 s.

20. *Kozlovska V. V.* Dii muzeiv shchodo zakhystu kolektsii pry zahrozi zbroinoho konfliktu ta terorystychnoho napadu: metodychni rekomendatsii / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2017. – 24 s.

21. *Kupriienko S. A.* Baza danykh “Metodychni rozrobky NMIU” za 2016–2018 rr. / [Elektronnyi resurs]: Airtable. – Rezhym dostupu: <https://airtable.com/shrXZcCEDcypXKBGh> (data zvernennia: 25.12.2018). – Nazva z ekrana.

22. *Kupriienko S. A.* Baza danykh metodychnykh rozrobok “Muzeiny radnyk” / [Elektronnyi resurs]: Airtable. – Rezhym dostupu: <https://airtable.com/shr3xbIVFcXxmR9XT> (data zvernennia: 25.12.2018). – Nazva z ekrana.

23. *Kupriienko S. A.* Vydavnycha diialnist Natsionalnogo muzeiu istorii Ukrainy (zbirnyky statei ta materialy naukovykh konferentsii MIKU za 1993–2015 rr.) v svitli hipotezy “Problema–Tema–Lokatsiia–Chas” // Dni nauky istorychnoho fakultetu 2017 (do 200-ricchia z dnia narodzhennia M. I. Kostomarov): materialy X Mizhnarodnoi naukovoi konferentsii studentiv, aspirantiv ta molodykh uchenykh / Kolektiv avtoriv. – Kyiv, 2017. – S. 21–27.

24. *Kupriienko S.* Vydavnycha diialnist Natsionalnogo muzeiu istorii Ukrainy: zbirnyky statei i materialiv naukovykh konferentsii za 1958–2016 rr. yak dzherelo vyvchennia muzeinoi spravy v Ukraini // Naukovyi visnyk Natsionalnogo muzeiu istorii Ukrainy. – Vyp. 3. – 2018. – S. 551–569. / [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://visnyk.nmiu.com.ua/index.php/nv/article/view/259> (data zvernennia: 25.12.2018). – Nazva z ekrana.

25. *Kutsaieva T. O.* Metodychni rekomendatsii shchodo provedennia typovoi ohliadovoi ekskursii v NMIU: FAQ – zapytannia, shcho chasto vynykaiut, typovi sytuatsii ta zavdannia dlia samokontroliu / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2017. – 28 s.

26. *Kutsaieva T. O.* Metodychni rekomendatsii shchodo provedennia typovoi ohliadovoi ekskursii: FAQ – zapytannia, shcho chasto vynykaiut, typovi sytuatsii ta zavdannia dlia samokontroliu / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2017. – 24 s.

27. *Kucheruk O. S., Bernadskiy B. V., Yakubets O. V.* Kalendar yuvileinykh dat Ukrainskoi revoliutsii 1917–1921 rokiv na 2017 rik: metodychni rekomendatsii / Red. i uporiad. O. K. Zaichenko; Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv: Lohos, 2017. – 30 s.

28. *Kucheruk O. S., Yakubets O. V., Onyshko L. V., Humeniuk A. O., Rafalska H. V., Ponnypaliak A. V.* Kalendar yuvileinykh dat Ukrainskoi revoliutsii 1917–1921 rokiv na 2018 rik: metodychni rekomendatsii / Uporiad. S. A. Kupriienko / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2018. – 38 s.

29. *Marchenks H. D.* Izuchenie i inventarnoe opisanie staropechatnykh izdaniy: metodicheskie rekomendatsii / Ministerstvo kultury USSR; Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR; Kievo-Pecherskiy gosudarstvennyi istoriko-kulturnyi zapovednik. – Kiev, 1989. – 56 s.

30. Materialy k analizu sostoianiya i predlozheniya k razrabotke nauchnoi kontseptsii razvitiya muzeinoi seti Ukrainy SSR / Sost. I. Ya. Ivakhno; Ukrainskoe obschestvo okhrany pamiatnikov istorii i kultury. – Kiev, 1990. – 47 s.

31. Metodyka muzeinykh istoryko-kraieznavchykh doslidzhen / Sklav A. D. Shyfmán; Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 1994. – 18 s.

32. Metodicheskie rekomendatsii “Osnovnye etapy podgotovki ekskursii” / Podgot. V. I. Chumachenko; Ministerstvo kultury USSR, Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR. – Kiev, 1983. – 12 s.

33. Metodicheskie rekomendatsii po opredeleniyu, nauchnomu opisaniyu i khraneniyu muzeinykh tkanei 17–18 v. / Podgot. L. N. Burlak, T. N. Okseenko; Ministerstvo kultury USSR, Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR, Kievo-Pecherskiy gosudarstvennyi istoriko-kulturnyi zapovednik. – Kiev, 1986. – 37 s.

34. Metodicheskie rekomendatsii po uchetu i khraneniyu dragotsennykh metallov i dragotsennykh kamnei v muzeinykh kollektsiyakh / Podgot. A. F. Vialets, E. I. Kishneva; Ministerstvo kultury USSR, Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR. – Kiev, 1985. – 30 s.
35. Metodicheskie rekomendatsii po uchetu pamiatnykov kultury v knige ucheta / Ministerstvo kultury USSR, Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR. – Kiev, 1980. – 14 s.
36. Metodicheskie rekomendatsii “Sostavnye chasti sovremennoi knigi i ee inventarnoe opisaniye” / Ministerstvo kultury USSR, Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR, Gosudarstvennyi muzey knigi i knigopachataniya USSR. – Kiev, 1989. – 24 s.
37. Metodicheskie rekomendatsii “Formy i metody massovoi nauchno-prosvetitelnoi raboty v zooparkakh” / Podgot. T. B. Romanova; Ministerstvo kultury USSR, Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR. – Kiev, 1988. – 16 s.
38. Metodychni rekomendatsii shchodo vysvitlennia periodu radianskoho totalitaryzmu v ekspozitsiino-vystavkovii diialnosti istorychnykh i kraieznavchykh muzeiv (z dosvidu roboty muzeiv totalitaryzmu i politychnykh represii m. Kyieva) / Rozrob B. O. Vedybida; Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2016. – 78 s.
39. Metodychni rekomendatsii po zberezhenniu ta opysu pamiatnykiv pysemnosti 17–18 st. v istorychnykh ta kraieznavchykh muzeiyakh / Pidgotuv. H. V. Bolotova; Ministerstvo kultury USSR, Derzhavnyi istorychnyi muzey USSR. – Kyiv, 1983. – 16 s.
40. Metodychni rekomendatsii po pidhotovtsi muzeiv URSSR do 325-richchia Vozyednannia Ukrainy z Rosiyeyu / Ministerstvo kultury URSSR, Derzhavnyi istorychnyi muzey URSSR. – Kyiv, 1978. – 10 s.
41. Metodychni rekomendatsii pro pidhotovku muzeiv do 1500-richchia Kyieva / Ministerstvo kultury URSSR, Derzhavnyi istorychnyi muzey URSSR. – Kyiv, 1980. – 18 s.
42. *Mishneva V. I.* Metodicheskie rekomendatsii po izucheniyu i opisaniyu muzeinykh tkanei s zolotym shytiem. Na materialakh kollektsii zolotogo shytia Kievo-Pecherskogo gosudarstvennogo istoriko-kulturnogo zapovednika / Ministerstvo kultury USSR, Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR, Kievo-Pecherskiy gosudarstvennyi istoriko-kulturnyi zapovednik. – Kiev, 1990. – 34 s.
43. *Muzychenko Ya. S.* Mandrivky kriz viky: tsykl metodychnykh rozrobok prohram dlia ditei 5–7 rokiv ta 8–11 rokiv / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2018. – 236 s.
44. Naukova kontsepsiia ekspozitsii istorychnykh ta kraieznavchykh muzeiv (metodychni rekomendatsii) / Sklav A. D. Shyfman; Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 1993. – 16 s.
45. Naukova kontsepsiia rozvytku muzeinoi spravy v rehioni (metodychni rekomendatsii) / Uporiad. L. D. Fedorova; Ministerstvo kultury URSSR, Derzhavnyi istorychnyi muzey URSSR. – Kyiv, 1985. – 20 s.
46. Nove v ekspozitsiinii roboti po tematytsi istorii Radianskoho periodu (informatsiino-metodychni lyst) / Sklaly B. O. Vedybida, A. D. Shyfman; Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU, Instytut pidvyshechennia kvalifikatsii pratsivnykiv kultury. – Kyiv, 1995. – 26 s.
47. *Novikova G. M.* Khranenie, dezinfektsiya i zashchita muzeinoi keramiki (metodicheskie rekomendatsii) / Ministerstvo kultury USSR, Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR, Gosudarstvennaya nauchno-issledovatel'skaya restavratsionnaya masterskaya USSR. – Kyiv, 1989. – 23 s.
48. Otrazhenie aktualnykh problem NTR v ekspozitsiyakh istoricheskikh i kraevedcheskikh muzeev (metodicheskie rekomendatsii) / Sost. S. Ya. Ivakhno; Ministerstvo kultury USSR, Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR. – Kyiv, 1989. – 31 s.
49. *Ponomarenko V. K.* Parametry otsyfrovuvannia tekstovykh dokumentiv (metodychni rekomendatsii) / NMIU. – Kyiv, 2015. – 5 s.
50. Ruchna vohnepalna zbroia v muzeinii kolektsii: oblik, zberezhennia ta naukovyi opys (metodychni rekomendatsii) / Pidgotuv. H. V. Bolotova, B. V. Melnyk; Ministerstvo kultury URSSR, Derzhavnyi istorychnyi muzey URSSR, Lvivskiy istorychnyi muzey. – Kyiv, 1984. – 30 s.
51. *Sierykh S.* Zvirennia naiavnosti muzeinykh predmetiv z fondovo-oblikovoiu dokumentatsiieiu: metodychni rekomendatsii / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2018. – 39 s.
52. *Sierykh S. V.* Metodychni rekomendatsii “Kryterii ta protsedura (poslidovnist) dii holovnoho zberihacha fondiv pry pryiniatti rishen pro vyvedennia muzeinykh predmetiv z osnovnoho fondu” / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2016. – 7 s.
53. *Sierykh S. V.* Metodychni rekomendatsii “Peredacha fondovoi hrupy pry zmini materialno-vidpovidalnoi osoby” / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2016. – 14 s.
54. Sozdanie statsionnykh i peredvizhnykh vystavok v gosudarstvennykh muzeiyakh (metodicheskie rekomendatsii) / Podgotov. G. V. Shavshyn, A. V. Prigora; Ministerstvo kultury USSR, Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR, Muzey geroicheskoy oborony i osvobozhdeniya Sevastopolia. – Kiev, 1989. – 16 s.
55. *Stadnichenko I. V., Yatsenko A. S.* Khranenie i konservatsiya redkikh staropechatnykh rukopisnykh knig i dokumentov (obzor metodik) / Ministerstvo kultury USSR, Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR, Gosudarstvennaya nauchno-issledovatel'skaya restavratsionnaya masterskaya USSR. – Kyiv, 1988. – 64 s.
56. *Udovychenko I. V.* Muzeina pedahohika: teoriia i praktyka. Naukovo-metodychni posibnyk / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU, MIKU. – Kyiv: Lohos, 2017. – 7 s.
57. Ukrainska naddniprianska keramika 14–18 st. (metodychni rekomendatsii) / Pidgotuv. Yu. A. Omelchenko, I. B. Teslenko, L. V. Chmil; Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU, Kyivskiy derzhavnyi universytet im. T. Shevchenka. – Kyiv, 1994. – 50 s.
58. *Utvenko V. V.* Vysvitlennia periodu Hetmanshchyny (druha polovyna 17–18 st.) v istorychnykh i kraieznavchykh muzeiyakh m. Kyieva ta Livoberezhnoi Ukrainy: informatsiino-metodychni ohliad / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 2018. – 55 s.
59. Uchet i khranenie hosudarstvennykh nagrad SSSR v gosudarstvennykh muzeiyakh (metodicheskie rekomendatsii) /

Podgotov. G. Ya. Aleksandrova; Ministerstvo kultury USSR, Gosudarstvennyi istoricheskiy muzey USSR. – Kiev, 1987. – 25 s.
 60. Shcherbak M. M. Rekomendatsii shchodo borotby zi shkidnykamy muzeinykh eksponativ iz vovny, khutra ta shkiry / Ministerstvo kultury Ukrainy, NMIU. – Kyiv, 1993. – 6 s.

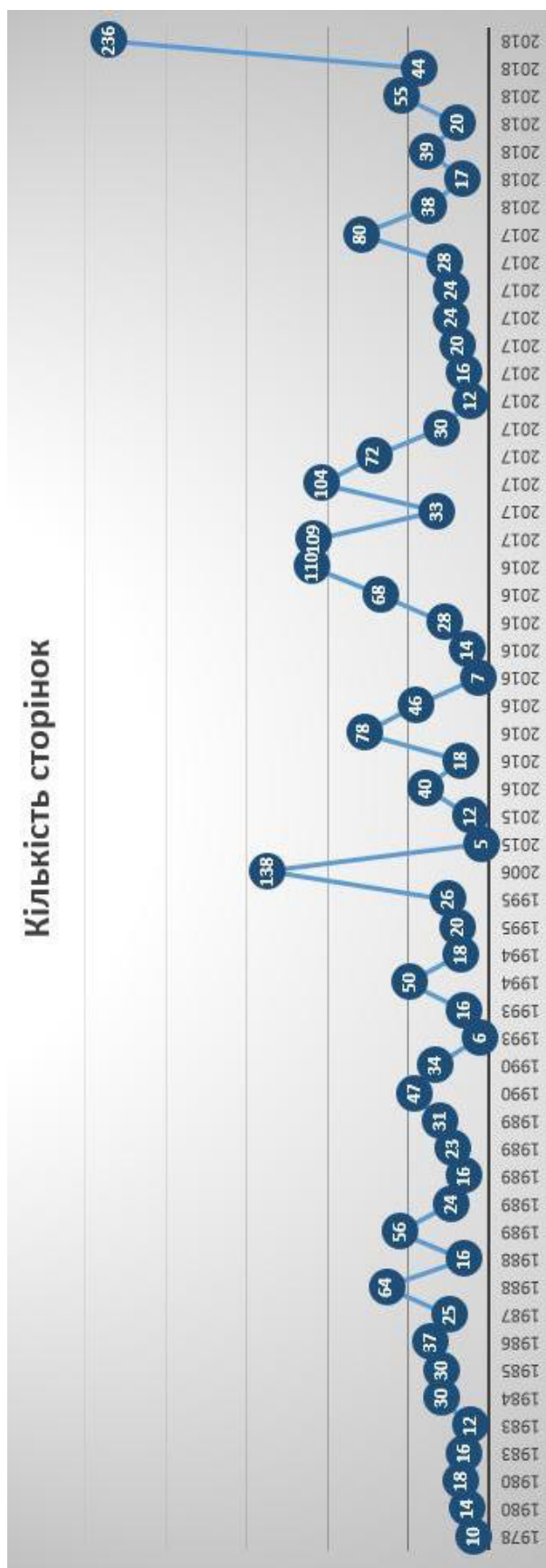

Рис. 1. Кількість сторінок у методичних розробках НМІУ за 1978–2018 рр.

Таблиця 1.
Загальні показники методичних розробок НМІУ за 1978–2018 рр.

Назва	Рік	Стор-ки	Наклад
Методичні рекомендації по підготовці музеїв УРСР до 325-річчя Возз'єднання України з Росією	1978	10	
Методические рекомендации по учету памятников культуры в книге учета (методические рекомендации)	1980	14	300
Методичні рекомендації про підготовку музеїв до 1500-річчя Києва	1980	18	130
Методичні рекомендації по збереженню та опису пам'ятників писемності XVII–XVIII ст.	1983	16	100
Основные этапы подготовки экскурсии (методические рекомендации)	1983	12	400
Ручна вогнепальна зброя в музейній колекції: облік, збереження та науковий опис (методичні рекомендації)	1984	30	400
Методические рекомендации по учету и хранению драгоценных металлов и драгоценных камней в музейных коллекциях	1985	30	300
Методические рекомендации по определению, научному описанию и хранению музейных тканей XVII–XVIII в.	1986	37	300
Учет и хранение государственных наград СССР в государственных музеях (методические рекомендации)	1987	25	500
Хранение и консервация редких старопечатных рукописных книг и документов (обзор методик)	1988	64	
Формы и методы массовой научно-просветительной работы в зоопарках	1988	16	
Изучение и инвентарное описание старопечатных изданий (методические рекомендации)	1989	56	
Составные части современной книги и ее инвентарное описание (методические рекомендации)	1989	24	500
Создание стационарных и передвижных выставок в государственных музеях (методические рекомендации)	1989	16	300
Хранение, дезинфекция и защита музейной керамики (методические рекомендации)	1989	23	
Отражение актуальных проблем НТР в экспозициях исторических и краеведческих музеев (методические рекомендации)	1989	31	200
Материалы к анализу состояния и предложения к разработке научной концепции развития музейной сети Украинской ССР	1990	47	150
Методические рекомендации по изучению и описанию музейных тканей с золотым шитьем	1990	34	
Рекомендації щодо боротьби зі шкідниками музейних експонатів із вовни, хутра та шкіри	1993	6	
Наукова концепція експозицій історичних та краєзнавчих музеїв (методичні рекомендації)	1993	16	200
Українська наддніпрянська кераміка XIV–XVIII ст. (методичні рекомендації)	1994	50	
Методика музейних історико-краєзнавчих досліджень	1994	18	
Наукова концепція розвитку музейної справи в регіоні (методичні рекомендації)	1995	20	
Нове в експозиційній роботі по тематиці історії Радянського періоду (інформаційно-методичний лист)	1995	26	
Збірник науково-методичних матеріалів "Українська музейна енциклопедія" (2006)	2006	138	
Параметри оцифрування текстових документів (методичні рекомендації)	2015	5	
Сучасна музейна вітрина. Від проекту до готового виробу	2015	12	
Музейне експонування історії України у роки Першої світової війни (методична розробка)	2016	40	
Методичні рекомендації щодо написання та поширення прес-анонсів та прес-релізів	2016	18	
Методичні рекомендації щодо висвітлення періоду радянського тоталітаризму в експозиційно-виставковій діяльності історичних і краєзнавчих музеїв (з досвіду роботи музеїв тоталітаризму і політичних репресій м. Києва)	2016	78	300
З досвіду музеєфікації пам'ятників і пам'ятних знаків доби тоталітаризму (інформаційно-методичні матеріали)	2016	46	300
Критерії та процедура (послідовність) дій головного зберігача фондів при прийнятті рішень про виведення музейних предметів з основного фонду (методичні рекомендації)	2016	7	

Передача фондової групи при зміні матеріально-відповідальної особи (методичні рекомендації)	2016	14	
Цикл методичних розробок майстер-класів для дітей молодшого та середнього шкільного віку	2016	28	
Музейний маркетинг	2016	68	
Організація підбору працівників з метою ефективного використання музейних збірок	2016	110	
Збереження музейних предметів в умовах надзвичайних ситуацій (методичні рекомендації)	2017	109	
Регіональні особливості експонування історії України періоду Першої світової війни (інформаційно-методичні матеріали)	2017	33	
Інформаційно-методичний огляд щодо експозиційно-виставкового висвітлення політичних репресій та радянського тоталітаризму у Західному регіоні України (на прикладі музейних установ Львівської області)	2017	104	100
Музейна педагогіка: теорія і практика (науково-методичний посібник)	2017	72	
Календар визначних дат – 2017 (науково-методичні рекомендації)	2017	30	50
Пакування та транспортування музейних предметів із кераміки та скла: методичні рекомендації	2017	12	
Основні вимоги до пакування і транспортування творів темперного живопису з метою їх фізичного збереження (методичні рекомендації)	2017	16	
Юридичний супровід передавання предметів музейного значення до музеїв: методичні рекомендації	2017	20	
Методичні рекомендації щодо проведення типової оглядової екскурсії: FAQ – запитання, що часто виникають, типові ситуації та завдання для самоконтролю	2017	24	
Дії музеїв щодо захисту колекцій при загрозі збройного конфлікту та терористичного нападу: методичні рекомендації	2017	24	
Методичні рекомендації щодо проведення типової оглядової екскурсії в НМІУ: FAQ – запитання, що часто виникають, типові ситуації та завдання для самоконтролю	2017	28	
Інформаційно-методичний огляд Висвітлення історії політичних репресій і радянського тоталітаризму в експозиціях музеїв Західної України	2017	80	300
Календар ювілейних дат Української революції 1917–1921 років на 2018 рік: методичні рекомендації	2018	38	
Методичні рекомендації щодо проведення експертизи оціночної вартості музейних предметів	2018	17	
Звірення наявності музейних предметів з фондово-обліковою документацією: методичні рекомендації	2018	39	
Створення музею в навчальному закладі, який перебуває у сфері управління Міністерства культури України: методичні рекомендації	2018	20	
Висвітлення періоду Гетьманщини (друга половина xvii – xviii ст.) в історичних і краєзнавчих музеях м. Києва та Лівобережної України : інформаційно-методичний огляд	2018	55	
Методичні рекомендації щодо висвітлення періоду політичних репресій і Великого терору 1937–1938 рр. як прояву радянського тоталітаризму в музейних експозиціях України	2018	44	
Мандрівки крізь віки: цикл методичних розробок програм для дітей 5–7 років та 8–11 років	2018	236	

Таблиця 2.
Конкретні теми методичних розробок НМІУ (вибірка перших 23 із 73 тем).

Тема	Кіл-ть	Тема	Кіл-ть
історія України	13	музейна справа	3
експозиційна діяльність	10	наукова концепція	3
збереження музейних предметів	9	наукове дослідження	3
проблеми фондової роботи	8	освіта	3
виставкова діяльність	6	документи	2
облік	5	захист музейних предметів	2
екскурсійна діяльність	4	інвентарний опис	2
науковий опис	4	календар	2
політичні репресії	4	маркетинг	2
пропаганда	4	музеєзнавство	2
тоталітаризм	4	пакування	2
кераміка	3	пам'яткознавство	2
книги	3	Перша світова війна	2
музейна педагогіка	3	тканини	2
		транспортування	2

Таблиця 3.
Абстрактні групи тем.

Абстрактна група тем	Кіл-ть	Відсоток
Дії людини	12	24%
Спосіб виготовлення, предмет виготовлений людиною	9	18%
Сфера досліджень	8	16%
Сфера діяльності людей	7	14%
Матеріал	6	12%
Спосіб діяльності людей	6	12%
Зовнішні фактори чи обставини	1	2%
Місце діяльності	1	2%
Тварини	1	2%